

План дій НАТО у галузі готовності

«Для того щоб гарантувати, що Альянс готовий швидко і твердо реагувати на нові виклики безпеці, сьогодні ми затвердили План дій НАТО у галузі готовності. Він містить узгоджений та всеохоплюючий пакет необхідних заходів у відповідь на зміни у безпековому середовищі на кордонах НАТО і далекого зарубіжжя, які представляють інтерес для союзників.

Він відповідає на виклики, пов'язані з Росією, і їх стратегічні наслідки. Він також передбачає шляхи реагування на ризики і загрози, які надходять від нашого південного сусідства на Близькому Сході і у Північній Африці.

План посилює колективну оборону НАТО. Він також зміцнює наші можливості щодо врегулювання криз. Цей План сприятиме тому, щоб НАТО залишалася сильним, готовим до реагування та надійним Альянсом, здатним вирішити поточні та майбутні випробування, де вони не виникали б».

- 3 Декларації Уельського саміту НАТО, 5 вересня 2014 року

План дій НАТО у галузі готовності (ПДГ) передбачає збільшення військової діяльності у східному регіоні Альянсу. Ці заходи запроваджуються з травня 2014 року («Заходи із гарантування спокою»). До того ж відбуваються зміни у силових структурах НАТО на тривалу перспективу («Заходи із адаптації»). Заходи із адаптації мають на меті підвищити готовність і здатність до реагування сил Альянсу, щоб НАТО була в змозі долати виклики безпеці, які походять, зокрема, зі сходу і півдня.

Заходи із гарантування спокою – збільшення військової присутності і заходів з метою гарантування спокою і забезпечення стримування, насамперед у східній частині Альянсу, а також цілеспрямовані заходи на підтримку Туреччини, що запроваджуються з грудня 2015 року, які стали ще одним свідченням готовності Альянсу діяти швидко і рішуче у разі потреби.

Заходи з адаптації – зміни у силових структурах і потенціалі НАТО на тривалу перспективу, що мають на меті посилити здатність НАТО більш оперативного реагувати на надзвичайні стани, де вони не виникали б.

Заходи із гарантування спокою

Заходи із гарантування спокою – це низка сухопутних, військово-морських і військово-повітряних заходів на території і навколо центрально- і східноєвропейських країн – членів Альянсу і Туреччини, що мають на меті підвищити гарантії спокою їх населення і забезпечити стримування можливої агресії. Ці заходи були запроваджені як відгук НАТО на агресивну поведінку Росії.

В означених заходах беруть участь усі 28 країн – членів Альянсу, причому вони можуть розширюватися або скорочуватися за потребою відповідно до поточної ситуації у галузі безпеки.

Заходи із гарантування спокою передбачають:

- Здійснення патрулювання повітряного простору винищувачами НАТО.
- Розгортання підрозділів сухопутних сил у східному регіоні Альянсу з метою проведення навчань і тренувань НАТО на основі ротації.
- Спостережні польоти літаків раннього виявлення і контролю (літаки АВАКС) НАТО над територією східних держав – членів Альянсу, а також польоти літаків морського патрулювання уздовж східних кордонів НАТО.
- Активніше морське патрулювання у Балтійському, Чорному та Середземному морях із залученням постійно діючих угруповань ВМС НАТО і постійно діючих угруповань ВМС НАТО мінної протидії.
- Окремі країни – члени Альянсу відрядили війська до Східної Європи для участі у навчаннях і тренуваннях на двосторонній основі.
- НАТО провела більше навчань з тематики врегулювання криз і колективної оборони. Понад 100 із майже 300 навчань, що відбулися протягом 2015 року, були на підтримку заходів із гарантування спокою.

Заходи із адаптації

Заходи із адаптації – це зміни на більш тривалу перспективу у структурі сил і командування НАТО, які покликані вдосконалити спроможність НАТО швидко і рішуче реагувати на будь-які раптові кризи, що можуть походити зі сходу та півдня.

Вони передбачають:

- **Підвищення здатності реагування і боєготовності Сил реагування НАТО (СРН) £**
У 2015 році чисельність СРН зросла майже втричі – з тринадцяти до майже сорока тисяч особового складу. Ці підсилені СРН мають у складі сухопутні, військово-морські і військово-повітряні підрозділи, а також Сили спеціального призначення. У складі СРН діють нові сили швидкого реагування, так звані сили «Вістря спису» (Об'єднані оперативно-тактичні сили надзвичайно високого ступеня готовності) чисельністю майже 20 тисяч особового складу, з яких п'ять тисяч – підрозділи сухопутних сил. Ці сили нині є дієвими і готовими до розгортання протягом кількох днів, де у цьому не виникла б потреба. У червні 2015 року сили «Вістря спису» взяли участь у перших в історії навчаннях, під час яких було випробувано їхню здатність до розгортань – навчаннях «Благородний стрибок» (Noble Jump) у Польщі. Згодом їх було перевірено в дії у рамках навчань «Тризуб єдності» (Trident Juncture) і нині акредитовано як складову СРН на 2016 рік. За підсумками навчань, Об'єднане командування сил НАТО у Бранссумі було призначено штабом СРН на 2016 рік. Підрозділи сил «Вістря спису» базуватимуться у своїх відповідних країнах походження, але будуть здатними здійснити розгортання, де у них не виникла б потреба, для участі у навчаннях або операціях із врегулювання криз. Керівництво і склад сил надзвичайно високого ступеня готовності й СРН змінюватиметься щороку на основі ротації. У 2016 році силами «Вістря спису» керуватиме Іспанія. Велика Британія готується перебрати на себе командування у 2017 році. А надалі готовність керувати цими підрозділами висловили Франція, Німеччина, Італія, Польща і Туреччина.
- **Створення невеликих багатонаціональних штабів НАТО, так званих «Підрозділів інтеграції сил НАТО», на території східних держав-членів (Болгарії, Естонії Угорщини, Латвії, Литви, Польщі, Румунії і Словаччини).**
Перші підрозділи інтеграції сил НАТО було запроваджено у вересні 2015 року. У жовтні 2015 року міністри оборони ухвалили рішення про створення таких підрозділів в Угорщині і Словаччині. Вони будуть укомплектовані сорока національними і міжнародними фахівцями. Їхнім завданням буде вдосконалення взаємодії і координації між підрозділами НАТО і національними збройними силами, а також підготовка і забезпечення навчань СРН та будь-яких можливих розгортань, у яких може виникнути потреба.

Додаткові заходи із адаптації передбачають:

- Підвищення готовності і вдосконалення потенціалу штабу багатонаціонального корпусу «Північний схід» у Щецині, Польща, й зростання його ролі як вузла регіонального співробітництва.
- Створення нового штабу багатонаціональної дивізії для південно-східного регіону у Румунії.
- Запобіжне розгортання матеріально-технічних засобів на території східних держав-членів.
- Вдосконалення спроможності НАТО забезпечувати підкріплення своїх східних союзників шляхом підготовки національної інфраструктури, зокрема аеродромів і портів.
- Створення нового постійного об'єднаного штабу Групи матеріально-технічного постачання з метою забезпечення сил, розгорнутих для участі в операціях.

Завдяки Плану дій НАТО у галузі готовності вдалося з успіхом підвищити оперативність і гнучкість, що є необхідними в умовах нового середовища безпеки. В міру того як середовище безпеки змінюватиметься, Альянс і надалі реагуватиме належним чином. Успішне запровадження Плану дій у галузі готовності відкриває шлях для подальшої адаптації Альянсу у рамках поточної роботи щодо зміцнення позиції НАТО у галузі оборони і стримування.

Управління громадської дипломатії НАТО - служба преси та ЗМІ

Тел.: +32(0)2 707 5041

Ел. адреса: moc@hq.nato.int

Слідуйте за нами: [@natopress](https://twitter.com/natopress)

www.nato.int